

Превод от немски език:

(лого)

(лого) Адвокатска кантора Никол Колщет ТАССО регистрирано сдружение
Управляваща адв. кантора на д.ю.н. К. Леондаракис, магистър по правни науки, и колеги

**Кратко изложение на правната ситуация с придвижването на кучета за Германия,
предназначено за сдружения за защита на животните и частни приемни лица, с
цел предоставяне на компетентните министерства/органи на изпълнителната
власт в страните членки**

от адвокат Никол Колщет

месец май 2018 г.

по поръчка на ТАССО регистрирано сдружение, Ото-Фоглер-Щрасе № 15, 65843
Зулцбах/Таунус

А.) Излагане на проблема/правно класифициране

Много сдружения за защита на животните и частни лица, които се занимават със защита на животните или искат да си вземат куче или котка от страна членка на Европейския съюз, понастоящем се смятат за изложени на все по-големи трудности – особено в страната на произход – по отношение на придвижването на такова животно до Германия, които трудности не могат нито да се приведат в съответствие с европейските разпоредби, нито са изисквани от закона в приемащата страна Германия.¹

Тук става дума в значителна степен за страни като България и Румъния. Но и придвижването например от Гърция много често е най-малкото свързано със завишени разходи и разноси, отчасти невъзможно поради твърдените от страните разпоредби или отказ на местните компетентни органи на изпълнителната власт в страните членки.

Местните компетентни органи на изпълнителната власт в Румъния изискват например удостоверение за това, че ветеринарната служба в Германия, която е компетентна за мястото на пристигането, наред с регистрирането чрез системата TRACES трябва да бъде допълнително уведомена четири дни преди транспорта. По този начин административните органи изискват „разрешение“ от германските власти, за да може да се извършват превозите. За това обаче нито в Германия, нито на европейско ниво има правно основание, така че това в края на краищата води до там, че даден транспорт изобщо не може да бъде обявен чрез системата TRACES и така той бива евентуално осуетен. Също така многократно се изисква незаконосъобразно всеки краен осиновител или всеки пункт на обгрижване да разполага с номер по TRACES или тези частни лица да бъдат преди това „проучени и одобрени“ от компетентната ветеринарна служба в Германия.

В България понастоящем няма придвижване [на животни] извън страната. Местните органи на изпълнителната власт изискват често всяко животно да бъде настанено в официално регистрирано заведение/приют за животни минимум 30 дни преди изнасянето му в чужбина. Освен това местните власти забраняват така наречените групажни превози, [извършвани] от различни организации за защита на животните/защитници на животните.

¹ Това кратко изложение няма за цел да спори с общовалидната необходимост от обявяването на придвижванията чрез системата TRACES. В основата на становището авторката поставя по-скоро виждането на германските административни органи, които изискват предимно обявяване в системата TRACES за придвижване на домашни животни чрез организации за защита на животните. Впрочем авторката препраща към съдебното решение на Европейския съд от 03.12.2015 г., дело С-301/14, както и към последвалото го решение на Федералния административен съд от 07.07.2016 г., преписка: 3 С 23.15.

Такива практики и начини на действие на институциите нямат правно покритие и нарушават действащото право на съюза. Също така такива предписания на институциите за защита на животните не са необходими, и особено при придвижване [на животни] за Германия. Тъй като за частните лица, за компаниите и за организациите за защита на животните в Германия съществува задължение за притежаване на разрешение по Закона за защита на животните, ако се извършва придвижване и/или посредничество [за такова придвижване] на животни от чужбина срещу заплащане или друга насрещна престация.

Поради това настоящото кратко изложение следва най-напред да представи действащите разпоредби за придвижване от една в друга страна членка и след това по-долу да покаже, че не съществува нито правна разпоредба, нито необходимост за горепосочените по-строги условия за придвижвания на животни до Германия, предприети за тяхната защита.

Настоящото становище не представлява пространна научна експертиза, а е само становище на авторката по темата, което се основава на опит от практиката, съществуващ над десет години.

Б.) Представяне на европейските разпоредби за придвижване [на животни]

1.) Регламент (ЕС) № 576/2013² с Правилник за прилагане № 577/2013³ (разпоредби за придвижване с нетърговски цели)

Регламент (ЕС) № 576/2013 г. урежда пренасянето на кучета, котки и обучени за лов порове с нетърговски цели. Съгласно чл. 6 от Регламента животните може да бъдат придвижвани към друга страна членка само когато са маркирани с транспондер и са придружавани от надлежно попълнен паспорт за домашни любимци⁴, от което между другото произтича необходимостта от предпазване чрез валидна ваксина против бяс⁵.

² Регламент (ЕС) № 576/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно движението с нетърговска цел на домашни любимци и за отмяна на Регламент (ЕО) № 998/2003.

³ Регламент за изпълнение (ЕС) № 577/2013 на Комисията от 28.06.2013 година за образците на идентификационни документи за движение с нетърговска цел на кучета, котки и порове, създаването на списък с територии и трети държави и изискванията за формата, оформлението и езика на декларациите за удостоверяване на съответствие с някои условия, предвидени в Регламент (ЕС) № 576/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

⁴ За паспорти за домашни любимци, издадени преди 29.12.2014 г. по образец от Приложението към Решение 2003/803/ЕО и освен това по Приложение III от Регламент (ЕС) № 577/2013.

⁵ Разпоредбите за валидност за ваксината против бяс са видни от Приложение III към Регламент (ЕС) № 576/2013.

2.) Директива 92/65/ЕИО⁶, изменена чрез Директива 2013/31/ЕС⁷ (разпоредби за движение на животни с търговска цел или/и над 5 животни⁸)

Ако за придвижването с нетърговска цел на домашни любимци не са налице предпоставките на Регламент (ЕС) № 576/2013, е необходимо да се спазват допълнително и други разпоредби към условията, изложени под т. 1.) в чл. 6 от Регламент (ЕС) № 576/2013.

В Директива 92/65/ЕИО, и по-специално чл. 10, изменен чрез Решение на Комисията от 12.06.2013 г., 2013/31/ЕС, за изменение на Директива 92/65/ЕИО, се поставя изискването животното, което подлежи на придвижване, да бъде подложено на клиничен преглед от лекар, който е оправомощен от компетентния орган на изпълнителната власт и [при движението] да се носи съответен здравен сертификат.

Освен това германските власти изискват предимно обявяване чрез системата TRACES съгласно чл. 4, ал. 2, 12 от Директива 90/425/ЕИО⁹ във връзка с Решение 2004/292/ЕИО¹⁰ от 30.03.2004 г.

В.) Национални разпоредби за придвижване на домашни любимци за Германия

1.) Ветеринарно-санитарни изисквания

Ако се извършва придвижване на кучета, котки или порове с нетърговски цели и броят на животните е не по-голям от 5, се прилагат непосредствено разпоредбите, посочени по-горе под т. Б.) 1.).

Разпоредбите за придвижване [на животни] с търговска цел са въведени в националното право като „придвижване, неизискващо разрешение,“ в Регламента

⁶ Директива 92/65/ЕИО на Съвета от 13 юли 1992 година за определяне на ветеринарно-санитарните изисквания относно търговията и вноса в Общността на животни, сперма, яйцеклетки и ембриони, които не са предмет на ветеринарно-санитарните изисквания, определени в специалните правила на Общността, посочени в приложение А, раздел I към Директива 90/425/ЕИО.

⁷ Директива 2013/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 година за изменение на Директива 92/65/ЕИО на Съвета по отношение на ветеринарно-санитарните изисквания, уреждащи търговията и вноса в Съюза на кучета, котки и порове.

⁸ Съгласно чл. 5, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 576/2013 максималният брой животни, които могат да бъдат пренасяни, е не повече от пет.

⁹ Директива на Съвета от 26 юни 1990 г. относно регламентирането на ветеринарните и зоотехническите проверки, приложими при търговията в Общността с определени видове живи животни и продукти с оглед завършване изграждането на вътрешния пазар (90/425/ЕИО).

¹⁰ Решение на Комисията от 30.03.2004 г. относно въвеждането на системата Traces и за изменение на Решение 92/486/ЕИО (2004/292/ЕО).

относно ветеринарно-санитарната защита, и по-конкретно визиращата разпоредба на § 8.

Изискването за здравен сертификат произтича от § 8, ал. 1 във връзка с Приложение 3, т. 7 от Регламента относно ветеринарно-санитарната защита.

Приложение 3, т. 7 от Регламента относно ветеринарно-санитарната защита се отнася за придвижването на кучета, домашни котки и порове. За такова придвижване се спазват следните изисквания: придружаването от паспорт за домашни любимци в съответствие с разпоредбите на Директива 2003/803/ЕО, на Регламент за изпълнение (ЕС) № 577/2013 и на Регламент (ЕС) № 576/2013, както и придружаването от сертификат, издаден от официален ветеринарен лекар по образец от Приложение Е, част 1 от Директива 92/65/ЕИО.

По този начин в крайна сметка се прилагат разпоредбите на Директивите на Съюза, посочени в точка Б.) 2.), което е и задължително за всички страни членки.

2.) Национални разпоредби на Закона за защита на животните в Германия

За физически или юридически лица, придвижващи или внасящи в страната гръбначни животни, които не са полезни животни, за целите на предоставянето срещу заплащане или друга насрещна престация или/и посреднически за такива животни срещу заплащане или друга насрещна престация, германският законодател изисква от 01.08.2014 г. разрешение съгласно § 11, ал. 1, изречение 1, т. 5 от Закона за защита на животните.

Задължението за разрешение се прилага и за организации за защита на животните, които придвижват животни от чужбина за Германия и/или посредничат за това. Заявителят на такова разрешение трябва да премине при своята местна компетентна ветеринарна служба обширна процедура за издаване на разрешение, в рамките на която отговорните лица трябва да покажат и удостоверят своите познания, надеждност и помещения/заведения. Тези предпоставки се проверяват обстойно.

С получаването на това разрешение именно е налице „удостоверяването“ от страна на националните ветеринарни органи за посредничество и/или придвижване на животни от чужбина за или в Германия.

По този начин притежателят на разрешението подлежи също на обширния контрол на местните компетентни административни органи, същото се отнася и за превоза на животните за Германия.

Г.) Липсваща необходимост от „други разпоредби“

В заключение разпоредбите за придвижване [на животни] от една страна членка в друга страна членка са регламентирани от европейския законодател.

Повишаването на строгостта на разпоредбите нарушава правото на Съюза и не е необходимо от гледна точка на германските власти, както и на националните разпоредби.

Европейските разпоредби в горепосочените регламенти или въведените в националното право директиви регламентирант в заключение ветеринарно-санитарните изисквания за придвижване [на животни]. Страните членки също така са задължени да въведат тези изисквания.

Сертификатът по TRACES, съответно здравният сертификат, който се изисква от германските власти преобладаващо и за придвижване [на животни] от организации за защита на животните, трябва да бъде издаден от компетентните органи на страните членки. Ако не бъде направено, това наред с нарушаването на самите разпоредби представлява впрочем и нарушаване на чл. 26 – 37 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

По този начин наред с други неща Европейският съюз забранява на страните членки поведения, които ощетяват търговията със стоки от други страни членки, които също действат протекционистично. Тук се числят митата, ограниченията за внос и износ, както и мерките, които разгръщат сравнимо въздействие.

В Решение 2004/292 на Комисията от 30.03.2004 г. относно въвеждането на системата TRACES и за изменение на Решение 92/486/ЕИО беше определено, че за транспортирането на животни от една страна членка в друга следва съответно от страната на произход да бъде издаден изискваният сертификат за регистрация по TRACES.

Настоящите разпоредби съдържат изрично указание за действие към страните членки.

Не се дооценява също така, че и Европейският съд вече се е занимавал с тематиката на организациите за защита на животните, които извършват придвижване [на животни]¹¹. В своето решение от 03.12.2015 г. Европейският съд е разяснил принципната приложимост на разпоредбите относно придвижването [на животни] с търговска цел към придвижването на кучета от организации за защита на животните. Тук в значителна степен става дума за приложимостта на Регламент (ЕО) № 1/2005, както и за чл. 12 от Директива 90/425/ЕИО.

За обосноваването си Съдът се позовава в значителна степен на съображенията 2 до 4 от Директива 90/425/ЕИО, в които е изложено, че Директивата има за следствие осъществяването и хармонизирането на общия вътрешен пазар по отношение на търговия с животни, осъществявана вътре в Общността¹². Чрез **ограничаване на ветеринарния контрол на отправния пункт следва да се предотвратят пречките** за развитието на търговията с животни вътре в Общността.

Като прави препратка към европейския законодател, в това решение вече Европейският съд също разяснява, че придвижването на кучета (а напоследък и на котки) от страните членки на Европейския съюз в друга страна членка не бива да бъде поставяно в зависимост от дейност или контрол в страната на пристигане, тъй като това представлява нарушаване на свободата на движение на стоки и на принципа на общия вътрешен пазар.

Поради това компетентните ветеринарни власти в отправните пунктове не могат да отправят завишени изисквания за придвижване на кучета за Германия нито към чуждестранните организации за защита на животните, нито към частни лица. **Това представлява нарушаване на действащото право на Европейския съюз.**

Нито европейските ветеринарно-санитарни разпоредби, нито националните разпоредби в Германия не предвиждат например предварително „проучване и одобрение“ на всеки

¹¹ Решение на Европейския съд от 03.12.2015 г., дело С-301/14.

¹² Решение на Европейския съд от 03.12.2015 г., дело С-301/14, бележки в полето 48, 49.

пункт на предназначение или място за обгрижване в Германия. Това не би било възможно за изпълнение от страна на властите и поради безкрайния обем [на работата].

Освен това нито е предвидено от закона, нито се практикува например германският орган на изпълнителната власт да дава отговор при допълнително уведомление. Поради липса на съответстващо законово основание в това отношение на германските власти не е и възможно да извършват това.

Това се отнася и за придвижване на домашни любимци на отговорност на частно лице, което възлага придвижването на транспортна компания, и по принцип за извършването на така наречените групажни превози. Тези превози обхващат преобладаващо повече от 5 животни, така че според виждането на германските власти тези превози в крайна сметка също трябва да бъдат обявявани чрез системата TRACES.

За тази цел Регламент (ЕС) № 576/2013 предвижда в чл. 5, ал. 1 позволеният брой на животните, които биват придвижвани от държателя **или от оправомощено лице** при отделно превозване за нетърговски цели, да бъде максимално 5.

Но и при такива „групажни превози“ не е предвидено от закона отделният частен получател да бъде регистриран в системата TRACES или където и да било другаде. И по този въпрос не съществува правно основание.

Регламентът (ЕО) № 599/2004¹³, който наред с разясненията за търговията в рамките на Общността съдържа и образец на сертификат, предвижда за местоназначението в поле I.13 с препратка към разясненията от поле I.12 регистрационен номер да бъде предоставян само **ако това се изисква**. Нито европейският, нито германският законодател обаче не изисква това за частни лица, които си вземат куче или котка от чужбина. Следователно германските власти нямат законово основание „да проверяват и одобряват“ частни лица, преди те да си вземат куче или котка от чужбина.

¹³ Регламент (ЕО) № 599/2004 на Комисията от 30 март 2004 година относно приемане на хармонизиран образец на сертификат и инспекционен доклад, свързан с търговията в рамките на Общността с животни и продукти от животински произход.

Д.) Резултат

Няма правно основание, а няма и необходимост към лицата или организациите, извършващи придвижване [на животни], да се поставят изисквания, които надхвърлят регламентираните в правото на Съюза.

Регламентите и въведените в националното право директиви регламентират окончателно предпоставките за придвижване [на животни].

Както самите изложения на европейските законодателни и съдебни власти удостоверяват, придвижването на домашни любимци от страните членки на Европейския съюз в друга страна членка не бива да бъде поставяно в зависимост от извършването на дейност или контрол в страната на пристигане, тъй като това представлява нарушение срещу свободата на движение на стоки и принципа на общия вътрешен пазар. Защото по този начин превозите просто се възпрепятстват, правят се невъзможни.

По тази причина предвид горното изложение към компетентните власти в страните членки се отправя съвет да бъдат спазвани европейските разпоредби.

Долуподписаната Лилия Людмилова Тасева удостоверявам с подписа си верността на извършения от мен превод от немски на български език на приложения документ – Кратко изложение на правната ситуация с придвижването на кучета за Германия, предназначено за сдружения за защита на животните и частни приемни лица, с цел предоставяне на компетентните министерства/органи на изпълнителната власт в страните членки. Преводът се състои от 9 (девет) страници.

Преводач: Лилия Людмилова Тасева